Бары дойдулар пролетарийдара, холбоҥуҥ

САРДАҤА

ССКП өлөҥүөк ороҥуоннааҕы комитетын уонна
үлэһиттэр депутаттарын ороҥуоннааҕы Советын органа
ОРГАН ОЛЕНЕКСКОГО РАЙКОМА КПСС И
РАЙОННОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

Тахсара 4-с сыла.
№ 19 (377)
Кулун тутар
28
күнэ
1958 сыл.
Бээтинсэ
Сыаната 10 харчы

*

Бүгүн, 1958 сыл кулун тутар 28 күнүгэр А. М. Горькай төрөөбүтэ 90 сылын туолла.

*

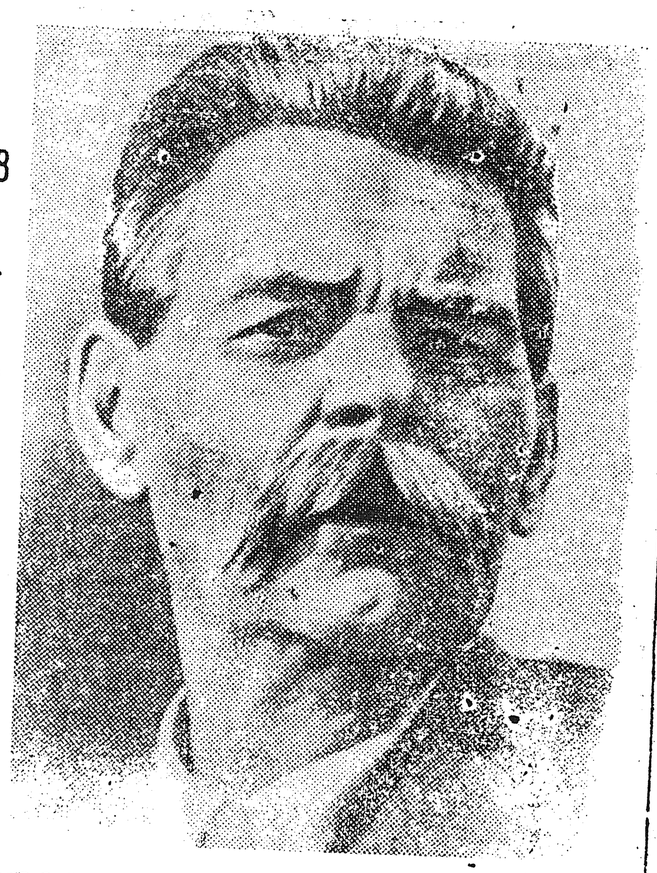

Пайщиктаах боломуочунайдар этиилэрин олоххо киллэриэххэ

★

Бу ыйы 25 күнүгэр пайщиктаах боломуочунайдар ороҥуоннааҕы мунньахтара буолан ааста. Онно райпо правлениетын 1957 сыллаах үлэтин туһунан отчуоту таб. Гуляев М. Ф. оҥордо.

Мунньахха барыта 13 киһи тыл эттэ. Ити кэнниттэн райпо правлениетын саҥа составын быыбардааһын буолла. Правление председателинэн таб. Прокопьев П. Н. талылынна.

Мантан аллараа мунньах кыттыылаахтарын сорох этиилэрин кылгатан бэчээттиибит.

★

Былаан туолуутугар сүрүн болҕомтону

(С. Н. Семенов, «Победа» колхоз предс. солб.)

Райпо правлениета соҕотуопка боппуруоһугар сөптөөх болҕомтону уурбат буолла, оттон түүлээх бултааһыныгар гарааһын үлэ ыытыллыбата. Ааспыт өттүгэр түүлээх буллун былаана туолбатах бинр сүрүн бириҥчиннэтинэн булчуттарга булт уонна дьиэ тээбириннэрэ ситэтэ суох хааччыллыбыттара буолла. Онон инникитин колхозтары хааччыйыыга уонна былаан туолуутугар эппиэтинэһи үрдэтиигэ болҕомто туһаайыллыах тустаах.

Үчүгэй усулуобуйаны тэрийиэххэ

(М. А. Яковлева, ороҥуон кининиэҕи маҕаһыын продавеһа)

Мин бу ороҥуоҥҥа продавеһынан үлэлээбитим хас да сыла буолла. Ол тухары биһиэхэ үлэлиирбитигэр сөптөөх усулуобуйа тэриллибитин көрө иликпин. Маҕаһыыннарга сылын аайы өрөмүөннэр ситэ ыытыллыбаккалар олус тымныы уонна хараҥа буолаллар. Кыһынын муоста хам тоҥон хаалан киһи сатаан сууйбат буолар, онон маҕаһыыннар истэрэ санитарнай көрдөбүлгэ эппиэттээбэт буолаллар. Кэлэр өттүгэр дьиэлэр өрөмүөннэрин эрдэтинэ үчүгэйдик ыытан продавецтарга үлэлиир усулуобуйаны толору хааччыйарга уолдьаста.

Бухгалтерия үлэтин туһунан

(П. П. Тимофеев, «Коммунизм» колхоз предс. солб.)

Райпо бухгалтериятын үлэтигэр элбэх итэҕэстэр уонна көтүтүүлэр бааллар. Ол курдук учуот чуолкайа суоҕун түмүгэр райпо Анаабыр райпотуттан ылардаах курдуга киһини сөхтөрөр. Онон чуолкайдаммакка сылдьар үптэр элбэх буоланнар райпо улахан ночоокко сылдьар. Колхозтары кытта ахсаан эмиэ кэмигэр чуолкайданан испэт. Онон бухгалтерия үлэтин бэрээдэктиири модьуйуллар.

Ревкомиссия өрүүтүн үлэлиэхтээх

(А. А. Захарова, райпо плановига)

Ааспыт өттүгэр райпо ревизионнай комиссията мөлтөхтүк үлэлээн кэллэ. Комиссия чилиэннэрэ бэйэлэрин үлэлэригэр эппиэтэ суохтук сыһыаннаспыттарыгар сөптөөх түмүк оҥоһуллубатаҕа.

Ревкомиссия (председатель таб. С. Иванов) дьиҥнээх туһаны аҕалар, дьыалабыай ревизиялары ыытан көмөлөспүтэ буоллар итэҕэстэр туоратыллыа этиилэр. Таб. Иванов үлэлиир кыахтаах эрээри инициативатa суоҕун көрдөрдө. Кини «Холбос» ревизията эрэ кэлбитигэр көмөлөһөччү быһыытынан сылдьыспыта. Инникитин ревкомиссия саҥа составаба өрүүтүн үлэлиир буолара эрэйиллэр.

Эргиэн точкаларыгар көмөлөһүөххэ

(Н. Х. Прокопьев, «Коммунизм» колхозтааҕы эргиэн точкатын сэбиэдиссэйэ)

Бинһиги эргиэммит точката былаанын ырааҕынан толорбокко иһэр. Маҕаһыыммыт сүрдээх кыра, онон туох баар табаарбыт бинр сиргэ мунньуллар.

Райпо ылыммыт уураах ааҕын үксүгэр толорбот. Бэйэтин үлэһиттэригэр ирдэбилэ намыһах. Правление өттүттэн тыатааҕы эргиэн үлэһиттэригэр көмө ситэтэ суох оҥоһуллар.

Бинр бириэмэҕэ таб. Гуляев биһиэхэ тахса сылдьан баран онноопор лаапыга да сылдьыбакка киирбитэ. Онон саҥа составап биһиги үлэбитигэр көмөлөһүө диэн эрэнэбин.

Ыраах учааскалары хааччыйыахха

(П. Н. Репин, культура ороҥуоннааҕы отделын инспектора)

«Ээйик» колхоһа ороҥуон кинниттэн алта уонтан тахса көстөөх саамай ыраах учаастак буолар. Олохтоох нэһилиэнньэ райпо наадалаах табаарынан хааччыйбатын туһунан туруорсаллар.

Бу нэһилиэккэ тутуу матырыйаала, саа сэбэ, саһыл клетката о.д.а. олох тиийбэттэр. Маны сэргэ атах таҥаһа уонна иһит-хомуос кэлбэтэҕэ хас да сыл буолбутун туһунан хомолтолорун кэпсииллэр.

Онон райпо правлениета орду ыраах учааскалары урут хааччыйарга сүрүн кыһамныытын уурарыгар баҕарыллар.

Эдэр кадрдарга көмөлөһүөххэ

(А. П. Илларионова, райпо бухгалтера)

Отчуотка ыйыллыбытын курдук биһиги үлэбитигэр кэккэ итэҕэстэр бааллар. Итини аппарат үлэһиттэрэ бэйэлэрин соруктарын толорууга көһүүннүк сыһыаннаспыттарыттан буолла диэн быһаарыахха сөптөөх.

Правление өттүттэн кадрдары кытта үлэ олус мөлтөх туруктаах. Эдэр үлэһиттэр отчуоттарын истии, кинилэргэ бириэмэтигэр сүбэ-ама оҥоруу оҥоһуллубат.

Былырыын оскуоланы саҥа бүтэрбит эдэр үлэһити, кини опыта суоҕун учуоттаабакка туран таб. Давыдованы маҕаһыыҥҥа продавеһынан анаабыттара. Сотору буолаат эдэр үлэһит растрата оҥорон үлэтиттэн уһуллан хаалбыта олус хомолтолоох суол.

Кэлэр өттүгэр правление эдэр кадрдары кытта үлэни туһсарара уонна кинилэргэ сөптөөх усулуобуйаны тэрийэрэ наада буолуохтаах.

Колхозтаахтары ый ахсын абаансалааһыны кытаанахтык тутуһуохха

ССКП Кинин Комитета уонна ССРС Министрдэрин Совета «Колхозтарга колхозтаахтары ый ахсын абаансалааһын уонна үлэ эбии төлөбүрүн туһунан» 1956 сыл кулун тутар 6 күнүнээҕи уураахтарын олоххо киллэрэннэр ый ахсын абаансалааһын бэрээдэгин олохтообут колхозтарга общественнай хаһаайыстыбаны сайыннарыыга колхозтаахтар интэриэстээх буолуулара биллэрдик үрдээтэ. Үлэ күүн суолтата өрө көтөҕүлүннэ.

Колхозтары тэрилтэ-хаһаайыстыба өттүнэн салгыы бөҕөргөтүүгэ, колхозтаахтар материальнай интэриэстээх буолууларын үрдэтиигэ партия уонна правительство ити уурааҕын биһиги ороҥуоммут үгүс колхозтарыгар ситэ өйдөөбөттүк сыһыаннастылар. Бу уураах быһыытынан уопсай мунньах уурааҕынан колхозтаахтар үлэлэрин күүгэр колхозка киирбит уопсай харчы дохуотуттан 25 бырыһыаныттан итэҕэһэ суоҕу, оттон государствоҕа, кооперативнай тэрилтэлэргэ дуогабар быһыытынан атыыламмыт сүөһү, таба, саһыл уонна кырса бородуукуйатыттан харчыттан 50 бырыһыанын колхозтаахтарга ый ахсын абаансалааһыҥҥа ороскуоттаныахтаах. Бу сыалга колхозтар көрдөһүүлэриннэн Госбанк туспа текущай счету аһыахтаах.

Уураах колхозтар олохторугар улахан суолталаах ити дьаһалын биллиҥэ диэри ороҥуон биэс колхозтарыттан биир да колхоз Госбанҥа туспа текущай счету аһан үбү уура иликтэр. Оттон колхозтаахтары ый ахсын абаансалааһыны утумнаахтык оҥорботтор, түбэспиччэ бириэмэлэргэ абаансалааһын оҥоһуллар.

Ороҥуон үгүс колхозтарыгар колхозтаахтар үлэлээбит үлэлэрин күүн тутатынан таһааран үлэ күүн учуоттуур киниигэҕэ суруйан испэттэр. Холобур, ааспыт сылга «Победа» колхозка колхозтаахтар тохсунньу, олунньу ыйдарга үлэлээбит үлэлэрин күнэ балаҕан ыйыгар диэри таһаарыллыбатаҕа.

Көлөһүн күүн итинник учуоттааһын түмүгэр ороҥуон бары да колхозтарыгар колхозтаахтар үлэлэрин күүнүттэн тутулуга суох абаансалааһын буортулаах практиката салҕанан тахса турар. Онон колхоз производствотыгар куһаҕанныык үлэлиир колхозтаахтар, бастыҥ үлэлээх колхозтаахтары кытта тэҥ абаансаны ылаллар. Итинник практика колхозтаахтар материальнай интэриэстээх буолууларын өрө көтөхпөт.

Колхозтаахтары ый ахсын үлэ күүнэн абаансалааһын тутуһуллубатынан аһара абаансалааһыннар таһаарыллаллар. Ити түмүгэр үгүс колхозтаахтар сыл түмүктэннитигэр колхозка улахан төлөбүрдээх буолан хаалаллар. Холобур, ааспыт сылга «Победа» колхозка 45 хаһааайыстыба 116,2 тыһыынча солк. харчынан төлөбүрдээх буолбуттара. Итинник колхозтаахтар колхозтарга барыларыгар бааллар.

Нэһилиэк Советтарын председателлэрэ, ороҥуоннааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начаалынньыга таб. Ефимов колхозтар колхозтаахтары ый ахсын абаансалааһыннарын хонтуруоллаан уураах олоххо киириитин тэрийбэтиллэр диэн түмүк оҥоруохха сөп.

Колхозтаахтары ый ахсын абаансалааһын бэрээдэгин куруубайдык кэһии таһаарылларын инникитин тулуйуллуон сатаммат. Партия уонна правительство сүүнэ улахан суолталаах уурааҕын халбаҥа суох олоххо киллэриэххэ.

КЫЫЛЫ КЛЕТКАҒА ИИТИИНИ ТУПСАРЫАХХА

1. Биһиги ороҕуоммут колхозтарыгар кыылы клеткаҕа иитии 1953 сылтан саҕаламмыта. Билигин колхозтарга бырыларыгар саҥылы иитэр фермалар уонна бригаадалар баллар. Оттон «Победа» уонна «Коммунизм» колхозтарга күөх кырсаны иитэр бригаадалар үлэлиллэр.

Аасыт сылларга тэҥнээтэххэ саҥылтан ылыллар дохуот үрдээн иҥэр. Холобур, 1957 сыл саҥыл иитиитигэн дохуот 1956 сыллаҕар 132,5 тыһ. солкуобайынан элбэҕэ. «Ленин суола» колхоз саҥыл иитэр бригаадата (бригадьир таб. Семенов Н. Д.) аасыт сылга хас биирдии штатнай иҥэттэн 3 оҕону ылла. Саҥыл тириитин государствоҕа туттарарга былаанын 142,9 бырыһыын толорбут, эбэтэр 62,9 тыһ. солкуобайдаах саҥыл тириитин туттарда.

Ол эрээри колхозтар кыылы клеткаҕа иитиилэрин туруга экономическай өттүнэн аҕаан таһаардахха, кыылы иитии барыыстаах, элбэх дохуоту биэрэр хаһаайыстыбанан буола илик. Саҥылары аһатыыга, көрүүгэ-харайыыга өссө да элбэх итэҕэстэр баалларын. Иги түмүгэр биирдии штатнай иҥэттэн оҕону ылыы олус намыһах. Холобур, 1957 сыл ороҕуон үрдүнэн биир иҥэттэн 1.89 оҕо ылылыннын. Сталин аатынан колхоз (зверовод таб. Спиридонов А. В.) биир иҥэттэн 0,79 оҕону, «Коммунизм» колхоз (ферма урукку сэбиэдиссэйэ таб. Николаев В. С.) 1.56 оҕону ыланнар былаанларын ырааҕынан толорботулар.

Государствоҕа туттарыллар саҥыллар тириилэрэ хаачыстыбалара намыһах, бу бириҥнэтинэн көрүү-харайыы уонна аһатыы мөлтөҕүн этиэххэ сөп. Ордук аһатыы куһаҕаныттан өлөрүллэр саҥыллар ортолыыаһынан «Коммунизм» колхозка 3,9 кг., «Победа» колхозка 3,4 кг. этиилэр. Дьүдэх саҥылтан үчүгэй хаачыстыбалаах тириини ылыахха сатаммат. Бу колхозтарга клеткалары ыраастааһыннар, сеткалары ремонтааһыннар ыытыллыбаттар, ити барыта саҥыл дьүдэх буолуутугар тириэрдэр.

Саҥыл түүтэ түргэнник ситэригэр, үрдүк хаачыстыбалаах буолуутугар аһатыыны, көрүүнү-харайыыны туһсаран туран, өлөрүллэр саҥылы харангардыллыбыт клеткаҕа иитии улахан суолталаах. Харангардыллыбыт клеткаҕа иитиллибит саҥыл тириитин күн уота сиэбэт, күһүн самыыстан, хаартан түүтэ буорту буолбат. Оттон биһиги колхозтарбыт өлөрүллэр саҥылларын сетка үрүттээх аһаҕас клеткаҕа иитэллэр, онон саҥыллар өлөрүллэр кэмнэригэр түүлэрэ сиитэт, мөлтөх хаачыстыбалаах буолаллар.

2. Биһиэхэ саҥыллары экономическай өттүнэн улахан барыыстаахтык иитэргэ кыахтар толору баалларын. Баар кыахтары сатабылаахтык туһаммаппыттан саҥыл тириитэ бэйэҕэ турар стоимоһа олус үрдүк. Саҥыл иитиитигэр көлөһүн күүн ороскуоттааһын сыл аайы аччатылларын үрдүнэн биллиин да элбэхтик ороскуоттанар. Холобур, 1957 сылга колхозтарга көлөһүн күүн 4,1 бырыһыана саҥыл иитиитигэр ааҕыллыбыта, оттон саҥыл тириитин туттарыыттан кирбит дохуот колхозтар уопсай дохуоттарыттан 4,4 бырыһыаныын эрэ ылбыта.

Аасыт сылга саҥыл аһылыгар анаан балык бултааһынын биир да колхоз тэрийбэтэ. Саҥылы ангардас таба этиэн аһатыы, саҥыл барыыстаах уонна элбэх дохуоту биэрэр хаһаайыстыба буоларыгар тиэрдибэт. «Ленин суола», «Коммунизм» уонна «Победа» колхозтар ардыгар маннай крупанан, үрдүк сыаналаах бурдугунан аһатар түбэлтэлэрэ таһаарыллыбыта. Итинник үрдүк сыаналаах аһынан аһатыы хаһаайыстыбаннаҕа суохтук сыһыаннаһыыттан атын буолбатах. Эбии аһылык быһыытынан сир аһын сүгүнү, луугу о.д.а. соҕотуоннаһыахха наада.

Колхозтарга саҥыл иитиитигэр үлэһиттэри сүүмэрдээһин мөлтөх, бастайаанай састаантаах бригаадалар тэриллибэттэр. Сорох колхозтарга звероводтар толору нагрузката суох үлэлиллэр. Холобур, аасыт сыл «Ленин суола», «Победа» уонна «Коммунизм» колхозтарга 12—13-түү иҥэ саҥылга биирдии зверовод үлэлээбитэ. Оттон «Победа» колхозка 51 иҥэ саҥылга 3 зверовод, 2 повар уонна 1 бостоломмут сэбиэдиссэй үлэлиллэр. Онон биир үлэһиккэ ортотунан 8,5 иҥэ саҥыл тиксэр. Бу колхозка 28 күөх кырсатыгар 2 зверовод, 1 повар үлэлиллэр. Итинник кыр нагрузкалаахтык үлэлиир зверовотар «Коммунизм» уонна «Ленин суола» колхозтарга эмиэ баалларын.

Республика үгүс ороҕуоннарыгар биирдии зверводка 25-тин иҥэ саҥыллар сыһыарыллаллар. Мин санаабар биһиги зверводтарбытыгар 25-тин иҥэ саҥылы сыһыарар буоллар, оччоҕо аҕыйах көлөһүн күнэ ороскуоттаныа этэ.

Баччаанга диэри саҥыл иитиитин үлэлиттэриигэр көлөһүн күүн ааҕылар бэрээдэктэнэ иликтэр. Колхозтарга көлөһүн күнэ тус-туспатык ааҕыллаллар. Холобур, «Победа» колхозка биир саҥыл оҕотун икки ыйыгар диэри иитии иҥэн зверводка 1,8 көлөһүн күнэ, оттон «Коммунизм» колхозка 1,5 көлөһүн күнэ, «Победа» колхозка биир саҥыл оҕотун икки ыйыттан өлөрүөххэ, эбэтэр үөргэ холбуохха диэри 3,5 көлөһүн күнэ, оттон «Ленин суола» колхозка 3,0 көлөһүн күнэ ааҕыллаллар. Итинник хаҥахха бырааҕыллар тус-туспа ааҕылары бэрээдэктиир наада.

3. Саҥыл иитиитин салгыы сайыннарыыга сүүл хампаанньатын уонна төрөтүүнү тэрээһиннээхтик ыытыы сүүнэ улахан суолталаах. Билигин туругунан колхозтарга сантарыы олус мөлтөхтүк ыытыллан эрэр. Ханна сантарыыны тэрээһиннээхтик саҕалаабыт сиргэ сүүл хампаанньата бүтэр кэмэ буолла. Күлүн тутар 15 күнүнээҕи туругунан сантарыллыахтаах саҥыллартан «Победа» колхозка 45, Сталин аатынан колхозка 28,2 бырыһыаннара, оттон «Ленин суола» колхозка 23 саҥыл сантарыллыбыылар.

Сантарыы хампаанньата бүппүтүн кэннэ төрөтүүнү ыытыыга бэлэмнэнии үлэ ыытыллыахтаах. Маныаха сүрүн болҕомтону буоһ саҥыллары аһатыыга уонна домиктары итиитигэ уруохха наада.

Сантарыллыбыт саҥыллары элбэх белоктаах, витаминнаах уонна минеральнай туустаах, быһатын этэҕэ саҥыл оҕото сайдыытыгар толору састаантаах аһылыктарынан аһатыы улахан суолтаны ылар. Буоһ саҥыллар организмнарыгар ордук үрдүк хаачыстыбалаах белок наада. Этиэн рационнарыгар 50 бырыһыанын белогунан баай аһылыктарынан (быар, хаан, сүрэх) аһатар сөп.

Үгүс опыттар көрдөрөллөрүнэн аҕыйах белоктаах, сүмэһиннэ суох этиэн, буоҕарааҕынан уонна элбэх уҥуохтаах этиэн аһаабыт буоһ саҥыл быраабыла курдук аҕыйах оҕону төрөтөр. Төрөппүт оҕолоро кыра, мөлтөх буолаллар, оттон иҥэ саҥыл бэйэтэ үүтэ суох буолар. Буоһ саҥыллар аһылыктарыгар сөп буолар кальций, фосфор туустара наадалар. Кинилэргэ суукка 10 гр-тан итэҕэйэ суох уҥуох күлэ бэриллиэхтээх.

Саҥылар оҕо кэһиилэрин, мөлтөх уонна төрөтүүлэрин бириҥнэтиэн бирдэстэриэн витамин тиийбэтэ буолар (А. Д. С витаминнар). Биир саҥылга ортотунан 700 улахан калорийга 3500 витаминнаах единица «А» витамин (балык сыатын) биир суукка аһатар сөп. «Д» витамиын быһыы, доруоһа уонна күөх үүнээйи баайдар. Маныаха биир саҥылга ортотунан суукка 7—10 гр. кураанах доруоһа сиэтиллиэхтээх.

Иҥэ саҥыллары сантарыллыбыттарын кэнниттэн төрүөх тэригэр диэри биир тэҥник аһатыы сөбө суох. Сантарыллыбыттаан 25 хоммутун кэнна элбэхтик уонна кичэйэн аһатыллыахтаах. Бу бириэмэҕэ биирдии саҥылларынан апетиттарыттан, ханнык аһылыгы ордук сөбүлүүллэриттэн көрөн аһатыы улахан суолталаах. Биһиги зверводтарбыт маныаха үксүгэр болҕомтото суохтук сыһыаннаһаллар. Саҥыллары барытын биир тэҥник, үксүгэр ханнык да рациона суох аһаталлар.

4. Саҥыллар сантарыллыбыттарын кэнниттэн 25 хонукка диэри биһиги усулуобуйатыгар манныык рационунан аһатарга болҕомтону уруохха: сарсыарда 7—8 чааска (граммынан) эт-170, быар-25, хаан-25, үүт-40, крупа, бурдук-20, доруоһа-5, балык сыата-0,7, уҥуох күлэ-5, туус-0,5 уонна уу-100. Киэһэ 7—8 чааска: (граммынан) эт-150, быар-30, хаан-50, үүт-50, крупа, бурдук-30, доруоһа-5, балык сыата-0,7, уҥуох күлэ-5, туус-0,5 уонна уу-100.

Буоһаабыттара 25 хонугуттан төрүөхтэригэр диэри аһатыы (граммынан) 7—8 чаас сарсыарда: эт-150, быар, сүрэх-30, хаан-20, үүт-40, доруоһа-5, крупа, бурдук-20, балык сыата-0,7, уҥуох күлэ-6, туус-0,5 уонна уу-100. Күнүс 1—2 чааска: эт-100, быар, сүрэх-20, хаан-30, крупа, бурдук-20. Киэһэ 7—8 чааска: эт-170, быар, сүрэх-20, хаан-20, үүт-50, доруоһа-5, крупа, бурдук-20, балык сыата-0,7, уҥуох күлэ 7, туус-0,5 уонна уу-100.

Буоһаабыттарын маҥнайгы аҥарыгар 725 калорий, иккис аҥарыгар 850 калорийга тиийэ аһатыахха сөптөөх. Буоһ саҥылларга витамин «С» олус наадалаах, онон кинилэргэ аскорбиновай кислотаны биэрии эбэһээтэлинэй буолуохтаах. Аскорбиновай кислотаны биир саҥылга суукка 10—15 хаанныланы бэриллэр (1 грамм аскорбиновай кислота порошогга 100 грамм ууга суурайыллар).

Республика үгүс ороҕуоннарыгар харыйа, бэс мутугун уутун иҥэрдии эмиэ киэҥник тарҕанан эрэр. Итиннэ маннык бэлэмнэнэр: харыйа, бэс мутугун ыраастаан уонна кыралаан баран 1 кг. мутукчаҕа 2 кг. оргуйбут ууну куйуллар итиэннэ 30—40 мүнүүтэ устатыгар сабыылаах иҥиккэ оргутуллар, ол кэннэ ууну саҥылларга иҥэрдиллэр. Мутукчаҕа оргутуллубут 100 грамм та 48—80 миллиграмм «С» витаминнаах буолар, онон биир буоһ саҥылга ортотунан суукка биир столовой луоска раствор наада.

5. Саҥыллар төрүөхтэрэ 20 хонук иннитэн төрүүр уйалаах дезинфекциялааһын уонна итии наада. Уйаны итии ууга креолины эбэтэр лизолу суукка баран кичэйэн сууйуллуохтаах уонна отуттан, муоттан, эбэтэр таба түүтүнэн итиллиэхтээх. Уйаны итии улахан наадалаах. Аасыт сыл колхозтар уйаны ититиигэ аахайбаттык сыһыаннаспыттарын түмүгэр элбэх саҥыл оҕолоро өлбүттэрэ.

Саҥыл төрүүрэ 3—4 хонук хаалбытын кэннэ, кинилэр эмийдэрин көрүллүөхтээх. Өскөтө, саҥыл төрүөн иннинэ эмийдии түүтэ үргэммэтэх буоллаҕына, саҥылы бэркэ сэрэнэн тутан баран эмийдии түүтүн ыраастаныллыахтаах. Ордук саҥа төрүүр саҥыл эмийдии түүтэ ыраастамматах буоллаҕына саҥыл оҕото сатаан эмиэккэ хоргуйан өлөр.

Зверводтар саҥылы аһатар бириэмэлэригэр чаҕылхай өгнөөх таҥаһы таҥна сылдьар буоллахтарына саҥыл оҕо кээһэр, оҕолорун сиир түбэлтэлэрэ баар буолааччы, маны бары зверводтар билэр буолуохтаахтар.

Билигин саҥыл иитиитин саамай эффективнэй кэмэ саҕаланна. Зооветпуннар специалистара рацион оҥоһуутугар, көрүүгэ-харайыыга уонна төрөтүүнү ыытыыга практическай көмөну оҥороллоро эрэйиллэр.

П. Герасимов,
старшай зоотехник.

В. И. Ленин, А. М. Горький уонна Н. К. Крупская. Художник Н. Васильев рисунога. ССТА фотохрониката.

Редактор М. Л. БАЙШЕВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк ороҕуона. Редакцияҕа киирэр сурукка эрэспааннаны, аатты, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

Заказ № 377 Оленекская районная типография. Тираж 400.